

YANGI O‘ZBEKISTON

Ijtimoiy-siyosiy gazeta

№ 47 (1646), 2026-yil 11-mart, chorshanba

www.yuz.uz

yuz.uznews

yuz_official

yuz.uz_news

yuz.uz_news

QISHLOQ VA SUV XO‘JALIGI UCHUN MUHANDIS KADRLAR TAYYORLASHDA YANGICHA YONDASHUV

Prezident Shavkat Mirziyoyev 10-mart kuni qishloq va suv xo‘jaligi uchun muhandis kadrlar tayyorlash tizimini takomillashtirish yuzasidan takliflar taqdimoti bilan tanishdi.

Ko‘p sohalarida ilm real hayotdan uzoqlashib ketgani, qishloq va suv xo‘jaligida ham ayrim yirik loyihalarni amalga oshirishda ilmiy asoslash va ekspertizaga yetarlicha e’tibor qaratilmayotgani, olimlar hamda tadqiqotchilarning salohiyatidan to‘liq foydalanilmayotgani qayd etildi. Natijada ba’zi loyihalar kutilgan samarani bermayotgani ta’kidlandi.

Hozirgi kunda “Toshkent irrigatsiya va qishloq xo‘jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti” milliy tadqiqot universitetida 11 mingdan ortiq talaba tahsil olmoqda, 7 ta fakultet, 37 ta kafedra va 38 ta ta’lim yo‘nalishi faoliyat yuritmoqda. Bitiruvchilarning bandlik darajasi 93 foizni tashkil etadi. Universitetda xorijlik talabalar va professor-o‘qituvchilarning soni ham izchil oshib bormoqda.

Shu bilan birga, muhandis kadrlarni tayyorlashda nazariya va amaliyot uyg‘unligini ta’minlash maqsadida dual ta’lim tizimini keng joriy etish zarurligi ko‘rsatib o‘tildi.

Taklif etilgan yangi tizimga ko‘ra, talabalar 4 kun nazariy bilim oladi, 2 kun ishlab chiqarish

korxonalarida haq to‘lanadigan amaliyot o‘taydi. Jumladan, suv xo‘jaligi yo‘nalishida suvni tejash va sug‘orishni samarali tashkil etish, gidrotexnika hamda gidroenergetika sohasida kanallarni betonlash, smeta tuzish va kichik gidroelekt stansiyalar qurilishida ishtirok etish, qishloq xo‘jaligini mexanizatsiyalash yo‘nalishida texnikalarni tayyorlash va hosilni yig‘ishtirish ishlarida qatnashish imkoniyati yaratiladi.

Mamlakatimiz suv resurslarining katta qismi transchegaraviy manbalarga bog‘liqligi ko‘rsatib o‘tildi. Shu bois, suv resurslari sohasida diplomat kadrlarni tayyorlash muhim strategik vazifalardan biri ekan ta’kidlandi.

Universitetda tashkil etilgan “Xalqaro suv diplomatiyasi” magistratura dasturini kengaytirish va davlat granti asosidagi qabul o‘rinlarini ko‘paytirish taklifi ma’qullandi. Bu dastur orqali qo‘shni davlatlar uchun yuqori malakali mutaxassislar tayyorlash ko‘zda tutilgan.

Taqdimotda universitetning ilmiy-innovatsion salohiyatini kuchaytirishga qaratilgan yangi tashabbuslar ham ma’lum

qilindi. Xususan, dronlardan foydalanib, ekin maydonlarini monitoring qilish, hosildorlikni prognozlashtirish, zararkunandalarga qarshi kurashish kabi xizmatlarni, kosmik monitoring ma’lumotlari asosida ilmiy tavsiyalar ishlab chiqishni yo‘lga qo‘yish rejalashtirilgan.

Shu maqsadda universitetda dronlarni boshqarishga o‘qitish kurslari joriy etiladi, kosmik tadqiqotlar va sun’iy yo‘ldoshlar laboratoriyasi, kompleks ilmiy-tadqiqot laboratoriyalari tashkil etiladi.

Bundan tashqari, universitetda raqamli boshqaruv va KPI tizimlarini joriy etish, ta’limning uzluksiz “maktab — texnikum — universitet — ishlab chiqarish” zanjiri asosida kadrlar tayyorlash tizimini shakllantirish bo‘yicha rejalar ham ma’lum qilindi.

Taqdimot yakunida davlatimiz rahbari qishloq va suv xo‘jaligi sohalar uchun muhandis kadrlar tayyorlash tizimini takomillashtirish, ilm-fan va amaliyot uyg‘unligini ta’minlash hamda ilg‘or texnologiyalarni keng joriy etish bo‘yicha mutasaddilarga tegishli ko‘rsatmalar berdi.

O‘ZA

NEFT-GAZ SOHASIDAGI ISHLAR SAMARADORLIGI KO‘RIB CHIQILDI

Prezident Shavkat Mirziyoyevga neft va gaz sohasida belgilangan vazifalar ijrosining holati yuzasidan hisobot berildi.

Ma’lumki, joriy yilning 30-yanvar kuni “O‘zbekneftgaz” aksiyadorlik jamiyati faoliyati samaradorligini oshirish, uglevodorod zaxiralarini kengaytirish va tarmoqni zamonaviy texnologiyalar asosida rivojlantirish bo‘yicha ustuvor vazifalar belgilangandi. 23-fevral kuni esa ushbu topshiriqlarning dastlabki ijrosi ko‘rib chiqilib, qator qo‘shimcha topshiriqlar berilgan edi.

Bu galgi taqdimotda mazkur chora-tadbirlarni amalga oshirish jarayoni yana bir bor tahlil qilindi.

Neft va gaz sohasida geologiya-qidiruv ishlarini kengaytirish, yangi konlarni aniqlash, mavjud quduqlar samaradorligini oshirish va qazib chiqarish hajmini barqarorlashtirishga alohida to‘xtalib o‘tildi.

Bu borada soha rahbarlarining joriy yil boshidan 3D seysmik qidiruv ishlari 471 kvadrat kilometr hajmda amalga oshirilgani, 11 ta yangi quduq ishga rushirilgani, 20 ta quduqda ta’mirlash ishlari bajarilgani va 5 ta texnologik tadbir amalga oshirilgani to‘g‘risidagi ma’lumoti ko‘rib chiqildi.

Shu bilan birga, sohada operatsion samaradorlikni oshirish, korxonalarining xarajatlarini maqbullashtirish va moliyaviy barqarorligini mustahkamlash bo‘yicha ishlarga alohida e’tibor qaratildi.

Davlatimiz rahbari belgilangan vazifalar va rejalashtirilgan chora-tadbirlar ijrosini aniq hisob-kitob va qat’iy intizom asosida ta’minlashni davom ettirish yuzasidan mutasaddilarga topshiriqlar berdi.

O‘ZA

QASHQADARYO VILOYATINI HAR TOMONLAMA RIVOJLANTIRISH BO‘YICHA QO‘SHIMCHA VAZIFALAR BELGILANDI

Prezident Shavkat Mirziyoyev Qashqadaryo viloyatida islohotlar natijadorligi hamda kelgusida amalga oshirilishi lozim bo‘lgan ustuvor vazifalar yuzasidan yig‘ilish o‘tkazdi.

Qashqadaryo o‘zining katta hududi, boy tabiiy resurslari, rivojlangan sanoati, mehnatkash va tadbirkor xalqi bilan ulkan salohiyatga ega ekan ta’kidlandi.

O‘tgan yili yalpi hududiy mahsulotda 6,8 foiz, sanoatda 7,2 foiz, xizmatlar sohasida 13,6 foiz, qishloq xo‘jaligida 4,3 foizlik o‘sish qayd etildi. 2017–2025–yillarda aholi jon boshiga yalpi hududiy mahsulot hajmi 3,2 barobar o‘shib, 26,9 million so‘mga yetdi. Ishsizlik va kambag‘allik darajasi tegishli ravishda 4,9 va 6,5 foizgacha tushdi.

2026-yilda iqtisodiyot tarmoqlarida yangi loyihalarni amalga oshirish hisobidan sanoatda 8,6 foizlik o‘sishni ta’minlash, 3,5 milliard dollar investitsiya hisobiga 727 million dollarlik mahsulot eksport qilish rejalashtirilgani qayd etildi. Natijada viloyat iqtisodiyoti 8,2 foizga, xizmatlar 15,9 foizga, qurilish 13,2 foizga, qishloq xo‘jaligi 5,8 foizga o‘sishi kutilmoqda. Sanoatda 1,7 milliard dollarlik 195 ta loyihani ishga tushirish, ishlab chiqarish quvvatlarini kengaytirish hamda mikro sanoat markazlari tashkil etish orqali tarmoqlarda yuqori o‘sish sur‘atlarini ta’minlash zarurligi qayd etildi.

Viloyatda qator yirik sanoat loyihalarini amalga oshirish rejalarini haqida axborot berildi. Jumladan, mato, kiyim-kechak va gigiyenik vositalar, qishloq xo‘jaligi texnikasi va uskunalari, elektr avtomobillari uchun quvvatlash stansiyalari, fibrosemantik panellar va devor plitalarini ishlab chiqarish quvvatlarini tashkil etish ko‘zda tutilgan.

Shuningdek, Muborak maxsus innovatsion sanoat zonasi va Qarshi yashil texnologiyalar sanoat zonasini tashkil etib, 2026–2027–yillarda ularda 1,1 milliard dollardan ziyod bo‘lgan 36 ta loyihani amalga oshirish va 6 mingga yaqin yangi ish o‘rni yaratish rejalashtirilgan.

Yangi yondashuvlar asosida mahallalarni chuqur va o‘rta ixtisoslashtirish, imtiyozli kredit va subsidiyalarni ajratish hisobiga kambag‘allikni qisqartirish zarurligi ko‘rsatib o‘tildi. Xususan, mahallalarda 820 milliard so‘mlik kreditlar, 52,3 milliard so‘mlik ssuda va subsidiyalar ajratish, o‘zini o‘zi band qilganlarni qo‘llab-quvvatlash orqali 48 mingta tadbirkorlik subyekti tashkil etiladi, 31 mingta mikroloyiha amalga oshiriladi.

Natijada 2026-yil yakuniga qadar ishsizlikni 3,2 foizga, kambag‘allikni 3 foizga tushirish, bunda G‘uzor, Qamashi, Ko‘kdala, Mirishkor, Shahrisabz va Yakkabog‘ tumanlarini kambag‘allik hamda ishsizlikdan xoli hududga aylantirish maqsad qilingan.

Dunyoda go‘sht narxlari oshib borayotgan hozirgi sharoitda viloyatda chorvachilik va ozuqa bazasini mustahkamlash, yaylov yerlaridan unumli foydalanish bo‘yicha yangi tizim joriy etilayotgani ta’kidlandi.

Bunda 2030–yilgacha 200 ming gektar, shu jumladan, 2026-yilda 15 ming gektar yerni o‘zlashtirish, infratuzilma bilan ta’minlash orqali ozuqa ekinlari, kartoshka, sabzavot, dukkakli va moyli o‘simliklari yetishtirish hajmlarini oshirish vazifasi qo‘yildi.

Joriy yilda g‘alla hosildorligini o‘rtacha 84,8 sentnerga, paxta hosildorligini 47,5 sentnerga, kartoshka hosildorligini 175 sentnergacha oshirish rejalashtirilgan. Shuningdek, 48 ta g‘alla kombayni, 272 ta chigit ekish seyyakasini xarid qilish, suv tejovchi texnologiyalar va zamonaviy agrotexnologiyalarni joriy etish hisobiga qishloq xo‘jaligida daromadni 20–35 foizga oshirish imkonini mavjudligi ko‘rsatildi.

Suv ta’minoti Qashqadaryo uchun eng og‘ir masalalardan ekan qayd etildi.

Ekinlarning katta qismi nasos orqali sug‘orilishi sharoitida 2026–yilda 320 kilometr magistral va 3,3 ming kilometr ichki kanallarni betonlash, 70,6 ming gektarda suv tejovchi texnologiyalarni joriy etish, 27,4 ming gektarda lazerli tekislash ishlarini amalga oshirish hamda 16 ta nasos stansiyasini modernizatsiya qilish vazifalari belgilandi. Bu orqali 800 million kub metrgacha suv iqtisod qilinishi kutilmoqda.

Ichimlik suvi ta’minotini yaxshilash maqsadida Hisorak suv omboridan Qarshi shahriga suv tortish loyihasi ishlab chiqilayotgani ma’lum qilindi. Ushbu loyiha doirasida 16 ta ichimlik suvi inshooti va 416 kilometr tarmoq quriladi. Qarshi va Shahrisabz shaharlari, Dehqonobod va Qamashi tumanlaridagi kanalizatsiya tarmoqlari rekonstruksiya qilinadi.

Turizm salohiyatini to‘liq ishga solish bo‘yicha yiliga 1 million sayyohni jalb qilayotgan Miraki shaharchasi tajribasi asosida

yangi loyihalarni qolgan tumanlarda ham kengaytirish zarurligi ta’kidlandi.

Qamashi tumanida “Maydanak” baland tog‘ turizm markazini tashkil etish, Shahrisabz tumanida bir vaqtning o‘zida 13 ming sayohatchiga xizmat ko‘rsatadigan “G‘elon” xalqaro umummavsumiy kurortini barpo etish, Yakkabog‘ tumani Tatar qishlog‘ida turizmni rivojlantirish, Hazrati Sulton cho‘qqisi hududida trekning yo‘nalishlari va chodirli uylar oromogohini tashkil etish loyihalarini shular jumlasidan.

Umuman, joriy yilda 45 ta mehmonxona va mehmon uyi tashkil etilib, qo‘shimcha 1130 o‘rin yaratilishi belgilandi.

Viloyatda yo‘l, uy-joy va muhandislik-kommunikatsiya infratuzilmasini yaxshilash bo‘yicha ham aniq dasturlar muhokama qilindi. “Yangi O‘zbekiston” qiyofasidagi 2 ta tuman va 46 ta mahallada, shuningdek, og‘ir toifadagi 3 ta tuman va 108 ta mahallada ichki yo‘llar, suv ta’minoti, sug‘orish infratuzilmasi hamda elektr tarmoqlarini yaxshilash uchun jami 864 milliard so‘m mablag‘ yo‘naltirilishi belgilandi.

Ijtimoiy yo‘nalishda oila va xotin-qizlarni qo‘llab-quvvatlash, sog‘liqni saqlash tizimini rivojlantirish bo‘yicha ko‘rsatkichlar belgilandi. Jumladan, yangi davlat va xususiy bog‘cha, maktablar tashkil etish, 120 ming nafar xotin-qizning bandligini ta’minlash, 21,1 ming nafarini kasb-hunar va tadbirkorlikka o‘qitish, “Ayollar haftani” orqali 102 ming nafariga yordam ko‘rsatish choralari nazarda tutilgan.

Germaniya bilan hamkorlikda tartibli mehnat migratsiyasi va kasbiy tayyorgarlik bo‘yicha yangi tashabbuslar taqdim etildi. 2026–yilda 3000 nafar, 2027–yilda 5000 nafar yoshni Germaniyaga ishga yo‘naltirish, ularni o‘qitish uchun Qarshi shahrida Ta’lim va texnologiyalar markazini ochish rejalashtirilgan.

Yig‘ilish yakunida davlatimiz rahbari belgilangan vazifalar ijrosini qat’iy nazoratga olish, investitsiya va eksport ko‘rsatkichlarini ta’minlash, yangi ish o‘rinlari yaratish hamda aholi turmush darajasini oshirish bo‘yicha mutasaddilarga aniq topshiriqlar berdi.

O‘ZA

Dunyo tamadduni — insoniyatning ming yillar davomida shakllangan madaniy, ilmiy, ijtimoiy va texnologik taraqqiyotining yaxlit majmuasi. Har bir davr insoniyat tafakkurida burilish yasagan, taraqqiyotning yangi mezonlarini belgilagan. Tarixiy haqiqat shuki, jahon sivilizatsiyasi rivojida qadim Turon alohida o‘rin tutadi. Bizning diyor minglab allomalarni yetishtirgan, ilm-fan, tibbiyot, falsafa, astronomiya, me’morlik va davlat boshqaruvi sohalarida insoniyat taraqqiyotiga beqiyos hissa qo‘shgan buyuk mutafakkirlarni tuzayoga bergan.

BUYUK ISLOHOTLAR – UCHINCHI RENESSANS POYDEVORI

TARIXIY MEROS VA ZAMONAVIY TARAQQIYOT UYG‘UNLIGI

Bugun ana shu tarixiy meros zamonaviy taraqqiyot g‘oyasi bilan uyg‘unlashmoqda. Mamlakatimiz yetakchisi Shavkat Mirziyoyev tomonidan ilgari surilgan yangi O‘zbekistonni barpo etish strategiyasi nafaqat siyosiy-iqtisodiy islohotlar dasturi, balki milliy taraqqiyotning yangi falsafasidir. Bu bilan dunyo tamaddunining rivojlanish nuqtasi yana qadim Turonga — aynan O‘zbekistonga qaytmog‘da deiyish mumkin. Chunki davlatimiz rahbari yuritayotgan siyosat markazida

inson qadri, adolat, qonuniylik va ochiqlik tamoyillari turibdi. Eng muhimi, ortga qaytmas xususiyat kasb etgan bu islohotlar tizimli, izchil va uzoq istiqbolga qaratilgan.

Tarixdan ma’lumki, davlatlar taraqqiyotida hal qiluvchi davrlar bo‘ladi. Ularning ahamiyati yillar yoki raqamlar bilan emas, balki jamiyat hayotida yuz bergan tub burilishlar bilan o‘lchanadi. Chinakam yetakchining siyosiy irodasi, tashabbuskorligi va mas’uliyati ana shunday davrlarni vujudga keltiradi. Shu

nuqtai nazardan qaraganda, O‘zbekistonning so‘nggi o‘n yillik taraqqiyotini faqat statistik ko‘rsatkichlar bilan baholash yetarli emas. Bu — milliy davlatchilik tafakkuri yangilangan, fuqarolik jamiyati institutlari mustahkamlangan, iqtisodiy erkinlik va tadbirkorlik muhiti kengaygan, tashqi siyosatda ochiq va pragmatik yo‘nalish qaror topgan davrdi.

Davomi 3-betda

Bahorgi tengkunlik, yangi ziroatchilik yili boshlanishini anglatuvchi Navro‘z bayramining tarixi ayrim manbalarga ko‘ra, 25 asrdan ortiq. U qachon, qanday vujudga kelganidan qat’i nazar, har tomonlama ilmiy asoslanib, koinot va tabiat qonuniyatlarini hisobga olingan holda yargalgan. Chunonchi, quyoshning hamal burjiga kirishi, kunduzning uzaya boshlashi, yorug‘likning kuchayishi, tabiatning jonlanishi Navro‘z deb qabul qilingan.

Bahor — fasllar malikasi, kelinchagi, suluvi va go‘zali! Olamning barcha ranglarini faqat ko‘klamda ko‘ramiz. Tabiat uyg‘onib, gul-chechaklar ochilib, atrof-tevarak yashil libosga burkangan bir pallada yurtimiz bo‘ylab o‘zgacha shukuh kezadi. Tinchlik-omonlik hukm surayotgan vatanimizning har go‘shasida shargona yilboshi — Navro‘z keng nishonlandi: karnay-surnay ovozlari, shodon yalla-yu laparlari, bolajonlarning sho‘x kulgusi yaqin-yiroqlardan eshitilib, ko‘ngillarga ko‘klam nashidasini indiradi. Shu tariqa xalqimizning qadimiy urf-odatlarini, milliy an’analarini qayta jonlanadi, yangicha qiyofa kasb etadi. Qolaversa, azaliy qadriyatlarimiz kelajak avlodlar ong-u shuuriga singib boradi.

Davomi 2-betda

2

SIYOSAT

2026-yil 11-mart, 47-son

Shukuh

NAVRO'Z – QADR, ADOLAT VA BAG'RIKENGLIK AYYOMI

Boshlanishi 1-betda

Xalqimiz bu kuni nishonlashga azaldan alohida tayyorgarlik ko'radi. O'tgan hafta davlatimiz rahbari imzolagan "2026-yilgi Navro'z umumxalq bayramiga tayyorgarlik ko'rish va uni o'tkazish to'g'risida"gi qaror ham yurtdoshlarimiz orziqib kutayotgan uyg'onish faslining asosiy shodiyonasi ko'tarinki ruhda nishonlanishidan darak beradi.

Mamlakatimizdagi ulkan o'zgarish va yangilanishlar jarayoniga uyg'un va hamohang tarzda yuksak saviyada o'tkazishga har qachongidan ham o'zgacha shukuhda tayyorgarlikni boshlab bergan hujjatga ko'ra, bu yil bahor ayyomi "Navro'zni ulug'lash — insonni ulug'lashdir!" degan ezgu g'oyaga esh tarzda o'tadi.

Nima uchun tantanalar ruhini belgilashga "Navro'zni ulug'lash — insonni ulug'lashdir!" shiori bosh g'oya sifatida tanlandi? Yurtimizda inson qadri, huquq va manfaatlarini ta'minlash, xalqimiz farovonligini oshirish, jamiyatda tinchlik, do'stlik va hamjihatlik muhitini, ijtimoiy adolat tamoyillarini mustahkamlash yo'lida ulkan qadamlar tashlanmoqda. Bularning barchasi qadimiy tarix va an'analarga ega sharqona yangi yil — Navro'zi olamning insonparvarlik mohiyati, uning bag'rikenglik, saxovat va mehr-oqibat kabi azaliy qadriyatlari ahamiyatini yanada yuksaltirmoqda.

Aholi manfaatlari va ijtimoiy himoyasini ta'minlash, ehtiyojmand qatlamlarni qo'llab-quvvatlash, jamiyatning hech bir a'zosini mehr va e'tibordan chetda qoldirmaslik, shahar va qishloqlarimizni obod qilish, yer va suv resurslaridan, barcha tabiat ne'matlaridan oqilona foydalanish, joylarda ahillik, totuvlik va hamjihatlikni ta'minlash ustuvor

Navro'zi olamning insonparvarlik mohiyati, uning bag'rikenglik, saxovat va mehr-oqibat kabi azaliy qadriyatlari ahamiyatini yanada yuksaltirmoqda.

www.yuz.uz

yuz.uznews

yuz_official

yuz.uz_news

yuz.uz_news

Ramazon tarovati

Hamon esimda. Ramazon oyi kelsa, bolalar uchun bayram edi. Oilalar dasturxoni har qachongidan-da mo'l, fayzli bo'lardi, nazarimda. Qay bir xonadonga kirmaylik, cho'ntagimiz shirinliklarga to'lib toshar, qo'ni-qo'shni, qarindosh-urug'lar o'rtasida o'zaro bordi-keldi avj olardi. Onam tandirdan uzgan issiq nonlarni dasturxonga o'rab, yoshi ulug'lar, bemorlarni yo'qlashga oshiqardi...

SAXOVATGA BOY AMALLAR

Qadri baland qadriyatlari keyingi yillarda yanada rivojlandi. Nogiron, o'zgalar parvarishiga muhtoj, ehtiyojmand aholi qatlamlarini moddiy va ma'naviy qo'llab-quvvatlash, kundalik hayot tarzi uchun munosib shart-sharoitlar yaratib berish sa'y-harakatlari ko'lami kengaydi, yangi tashabbuslar quloch yozdi.

“**Prezidentimizning 2026-yil 17-fevraldagi “Muborak Ramazon oyida ehtiyojmand aholini davlat tomonidan ijtimoiy qo'llab-quvvatlash choralarini to'g'risida”gi qarori doirasida amalga oshirilayotgan saxovat amallari yuzlab o'ksik ko'ngillarga quvunch, shodlik, shukronalik tuyg'ularini olib kirmoqda.**

Farg'ona viloyatida ham keksalar, yolg'iz va ehtiyojmand fuqarolar holidan xabar olinmoqda, ijtimoiy ko'makka muhtoj oilalarga amaliy yordam berilyapti. Bu xayrli tashabbus yurtimizda inson qadriini ulug'lash, mehr-oqibat va saxovat kabi ezgu fazilatlarining amaldagi tantanasi.

Farg'ona shahridagi Yoshlar mahallasida yashovchi Surayyo Qambarovanning voyaga yetmagan uch farzandi bor. “Kambag'al oilalar reyestri”ga kiritilgan bu oila uchun bolalar nafaqasi tayinlangan. Kuz-qish mavsumida 1 million so'm miqdorida bir martalik moddiy yordam ham berildi. Ramazon saxovatlari doirasida bu oila holidan yana bir bor xabar olindi.

— Bizga ko'rsatilayotgan mehr, e'tibor uchun katta rahmat, — deydi Surayyoxon. — Istitish mavsumida ko'rsatilgan moddiy yordamga tayanib, bolalarim bilan qishdan sog'-salomat chiqib oldik. Ramazon oyida ham oilamizga 500 ming so'm ajratildi. Biz yolg'iz, e'tibordan chetda qolmayotganimizni, yaxshilar mehriini his qilib yashayapmiz.

Shu mahallada yashovchi Aleksandr Sichyov o'n oy avval insultni boshdan kechirgan, buning ustiga, yiqilib, bir oyog'i singan. Mahalladagi ijtimoiy xodim tomonidan keys ochilib, dastlab fuqaro chuqurlashtirilgan tibbiy ko'rikka yo'naltirildi, I guruh nogironligi belgilanib, nafaqa tayinlandi. Vaucher asosida nogironlik aravachasi bilan ta'minlandi. “Saxovat va ko'mak” jamg'armasi mablag'lari hisobidan oziq-ovqat mahsulotlarini xarid qilish uchun ham vaucher berilgan.

— Ramazon munosabati bilan bizga moddiy yordam berishdi. Bunday g'amxo'rliklar ko'nglimni ko'tardi, yashashga yanada ruhlantirdi. Hozir turmush o'rtog'im

vazifamizga aylanmoqda. Mahallani rivojlantirish va jamiyatni yuksaltirish yilida nishonlanadigan bu yilgi Navro'z shodiyonalari shu bois, yangicha ruh va mazmun kasb etadi.

— Xalqimiz asriy orzulari va davrlar sinovidan o'tgan odamiylik, mehr-oqibat, xayr-saxovat kabi fazilatlar, shuningdek, bag'rikenglik, ahillik, o'zaro hurmat singari milliy qadriyatlarini ushbu bayram sayillariga singdirib yuborgan, — deydi Olmazor tumanidagi “Xastimom” mahalla fuqarolar yig'ini raisi, II darajali “Sog'lom avlod uchun” ordeni sohibi Sanoat Yahyoyeva. — Mustaqillikdan keyin qayta tug'ilgan Navro'z ham barcha qadimiy qadriyatlarimiz qatori keng nishonlanadigan bo'ldi. Bu bayram yurtimizda istiqomat qilayotgan turli millat vakillari bilan birgalikda tantana qilinadi. Dunyo siyosiy xaritasi turli tahliklardan titrayotgan bir pallada jonajon O'zbekistonimizda barcha millat vakillari tomonidan turli tillardagi kuy va qo'shiqlarning yangrashi — tinchlik va oyoishtalik mevasi.

muborak Ramazon hayiti bayrami bilan hamohang tarzda nishonlanishi uning insonparvarlik tamoyillarini yanada kuchaytirishini inobatga olib, keksa avlod vakillarini, xususan, Ikkinchi jahon urushi qatnashchilari va mehnat fronti faxriylarini har tomonlama e'zozlash, “Mehribonlik”, “Saxovat” va “Muruvvat” uylarida yashayotgan shaxslar, ijtimoiy himoya daftarlariga kiritilgan va ko'makka muhtoj insonlarning holidan xabar olish, ular uchun bayram dasturxonlarini tashkil etish hamda turli xayriya tadbirlarini mahalla faollari, yoshlar va xotin-qizlar vakillari ishtirokida uyushqoqlik bilan o'tkazish nazarda tutilmoqda.

— Navro'z bayrami kunlari Hazrat Alisher Navoiy bobomizning “Har tuning qadr o'lubon, har kuning o'lson Navro'z!” baytlarini qayta-qayta tilga olamiz, — deydi Yozuvchilar uyushmasi raisining birinchi o'rinbosari Minhajiddin Mirzo. — Uning mohiyatiga bugungi kun nuqtayi nazaridan o'zgacharoq nazar tashlasak, qadr tuni — muborak Ramazon oyi ichra ezgu duolar, niyatlar ila bedor o'tkaziladigan tun. Bu tun tongga qadar qilingan ibodat, ming oylik ibodat savobini beradi, ezgu niyatlar, duolar qabul bo'ladi deydlar. Navro'z — Yangi kun esa uyg'onish, yasharish fasli bahorga yo'ldosh, tun va kun adolat tarozusi ichra teng kelgan muddat, borliq, bog'-rog'lar jannatiy iforlarga to'lgan, dalalarda dehqon yer haydab, baraka urug'ini sochadigan palla. Qarangki, qadr tunidagi yaxshilik sog'inchi, tabiatdagi uyg'onish zamiridagi baraka va xayrli oqibat ilinji O'zbekistondagi bugungi davr, islohotlar ruhiga qanchalar uyg'un.

Doshqozonlar atrofida sumalak, halim tayyorlash, o'yin-kulgilar mohiyatida, avvalo, xalqimizning bir-biriga mehr-oqibati, birligi, hamjihatligi, yelkadoshligi, bir maqsad yo'lida bir-biriga suvanchiligi namoyon bo'ladi. Bugun ham bizga Navro'zning bu kabi insonparvarlik tamoyillari juda zarur.

Navro'zning insonparvarlik mohiyati, azaliy qadriyat va an'analarga hamohang ekani joylarda, katta maydon va sayilgohlarda, barcha mahallalarda nishonlanadigan shodiyonalar mohiyatini belgilab beradi. Mamlakatimizdagi tub demokratik islohotlar, xalqimizning kundalik hayoti, ongi va dunyoqarashida yuz berayotgan ijobiy o'zgarishlar mevasi sifatida bo'y ko'rsatadi.

Nodir MAHMUDOV,
“Yangi O'zbekiston” muxbiri

Sharh

Ilhomjon RAHMONQULOV,
Oliy sud sudyasi

Yurtimiz bo'yab 8-mart – Xalqaro xotin-qizlar kuni bayrami keng nishonlanayotgan shu kunlarda barcha mehnat jamoalari, mahallalar, har bir oilada duogo'y onaxonlarimiz, munis opa-singillarimizga alohida e'tibor, hurmat-ehtirom ko'rsatilmog'da. Prezidentimizning shu yil 3-martdagi “Ayollar va bolalar huquqlarining himoyasini kuchaytirish hamda ularga nisbatan tazyiq va zo'rvonlik holatlarining oldini olish bo'yicha qo'shimcha tashkiliy-huquqiy choralar to'g'risida”gi farmoni bayram shukuhiga yanada ko'tarinkilik, opa-singillarimiz qalbiga faxr-iftixor bag'ishladi desak, ayni haqiqatni aytgan bo'lamiz.

turmushga chiqqan. Qariyb 12 million qiz eta nikoh qurboni bo'ladi.

Jamiyatimiz uchun bu holat begona emas. Qiz bola balog'at yoshiga yetishi bilan turmushga berishga shoshilamiz. O'qib olima bo'larmidi, qolganini qaynonasining maktabida o'qiydi degan qarashlar ayrim hollarda qizlarning baxtsizligiga sabab bo'lyapti.

Yurtimizda ayollar va bolalarni tazyiq va zo'rvonlikning barcha shakllaridan ishonchli himoya qilish borasida bir qator chora-tadbirlar amalga oshirilayotgan bo'lsa-da, sud amaliyoti ularga nisbatan zo'rvonlik va tazyiq o'tkazish holatlari hanuzgacha uchrayotganini ko'rsatmoqda. Xususan, 2025-yilda ayollarga nisbatan zo'rvonlik va tazyiq o'tkazish bilan bog'liq ko'rilgan jinoyat ishlaridan anglashiladiki, bunday holatlardan 2800 dan ziyod ayol jabrlangan, 1100 dan ortiq holat bo'yicha esa 1200 dan ziyod bola jabr ko'rgan.

Davlatimiz rahbarining shu yil 3-martdagi farmonida mamlakatimizda ayollar va bolalar huquqlarini ishonchli ta'minlash, ularni har qanday tazyiq va zo'rvonlikdan himoya qilish hamda jamiyatda bunday holatlarga nisbatan murosasizlik muhitini shakllantirishga xizmat qiluvchi aniq chora-tadbirlar belgilandi.

Xususan, 2026-yil 1-apreldan boshlab himoya orderi berilgan jabrlanuvchi xotin-qizlarning aloqa vositalariga “SOS” chaqiruv tugmalari o'rnatiladi, zo'rvonlarni majburiy ambulator psixiatr ko'rigidan o'tkazish tartibi joriy etiladi.

2026-yil 1-noyabrden boshlab esa Jinoyat kodeksining 6 ta moddasidagi jinsiy jinoyatlar bo'yicha tergovga qadar tekshiruv va dastlabki tergov ichki ishlar organlaridan prokuratura organlariga o'tkaziladi.

Shuningdek, voyaga yetmagan shaxsga nisbatan sodir etilgan shahvoniy shilqimlik

bo'yicha ma'muriy huquqbuzarlikka oid ish hujjatlari “qilmishda jinoyat alomatlari mavjud emasligi haqida” prokuror tomonidan qaror qabul qilinganidan so'ng sudga yuboriladi. Pedofillar, ya'ni JKning 118- va 119-moddalaridagi jinoyatlarni sodir etgan

shaxslar manzil koloniyalarga o'tkazilmaydigan mahkumlar toifasiga kiritiladi.

2027-yil 1-yanvardan ilg'or xalqaro amaliyotlar, shu jumladan, Kanada va Ispaniya tajribasi asosida ayollar va bolalarga nisbatan tazyiq va zo'rvonlik bilan bog'liq jinoyatlarga

“**2025-YILDA AYOLLARGA NISBATAN ZO'RVONLIK VA TAZYIQ O'TKAZISH BILAN BOG'LIQ KO'RILGAN JINOYAT ISHLARIDAN ANGLASHILADIKI, BUNDAY HOLATLARDAN 2800 DAN ZIYOD AYOL JABRLANGAN, 1100 DAN ORTIQ HOLAT BO'YICHA ESA 1200 DAN ZIYOD BOLA JABR KO'RGAN.**

ixtisoslashtirilgan va maxsus tayyorgarlikdan o'tgan tergovchilar va sudyalari faoliyati yo'lga qo'yiladi.

Pedofillar uchun umrbod ozodlikdan mahrum qilishgacha bo'lgan jazoni belgilash, shuningdek, shahvoniy shilqimlik uchun ma'muriy javobgarlikni kuchaytirish bo'yicha qonun loyihasini uch oy muddatda kiritish vazifasi belgilandi.

Bu choralar natijasida jabrlanuvchilarning himoyasi kuchayadi, tergov va sud jarayonlari sifati oshadi, zo'rvonlik qurbonlariga tez va samarali yordam ko'rsatiladi, huquqbuzarliklarning talendigi kamayadi va jazo muqarrarlari ta'minlanadi.

Ahamiyatlisi, farmon bilan jamiyatda gender tenglikni mustahkamlash, voyaga yetmaganlar va ayollar huquqlarini xalqaro standartlar darajasiga ko'tarish, zo'rvonlikka qarshi murosasizlik muhitini shakllantirish hamda oilalarning ijtimoiy-iqtisodiy barqarorligini oshirish orqali kelajak avlodning sifati tarbiyasiga zamin yaratiladi.

Shu bilan birga, mazkur hujjat davlat organlari, jamoatchilik va diniy idoralar o'rtasidagi hamkorlikni kuchaytirib, fuqarolarning faol ishtirokini rag'batlantiradi, bilimlari va iqtisodiy mustaqil ayollar sonini ko'paytirishga xizmat qiladi. Natijada zo'rvonlik holatlari keskin kamayadi, jamiyatda adolat va xavfsizlik darajasi yuqorilaydi, mamlakatning umumiy ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotiga sezilarli hissa qo'shildi.

Albatta, bu yo'lida yanada ko'proq aql bilan mulohaza yuritishimiz, ayollar va bolalar huquqlarini ta'minlashda mavjud muammolarni aniqlash hamda birgalikda qonuniy yechimini topish, joylarda aholining bu boradagi huquqiy madaniyatini yanada yuksaltirishimiz lozim bo'ladi.

Yangi O'zbekiston ruhi

BUYUK ISLOHOTLAR – UCHINCHI RENESSANS POYDEVORI

Mirzo Ulug'bek ABDUSALOMOV,
Konstitutsiyaviy sud raisi,
O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan
yurist

Boshlanishi 1-betda

Muhimi, jamiyatimizda inson omiliga munosabat o'zgardi. “Inson qadri uchun” degan ezu g'oya amalda o'z ifodasini topmoqda. Adolati sud-huquq tizimini shakllantirish, davlat xizmatlarini xalqqa yaqinlashtirish, yoshlar va xotin-qizlar imkoniyatlarini kengaytirish, ta'lim va innovatsiyaga ustuvor ahamiyat qaratish — bularning barchasi Uchinchi Renessans poydevorini barpo etishga qaratilgan strategik qadamlar.

Bugungi shiddatli global raqobat sharoitida taraqqiyot aniq reja, qat'iy intizom va uzluksiz yangilanishni talab etadi. Yangi O'zbekiston g'oyasi ana shu talablarga javob beradigan milliy taraqqiyot modeli sifatida namoyon bo'lmoqda. Agar Birinchi va Ikkinchi Renessans davrlarida zaminimiz ilm-fan va ma'rifat markazi sifatida nom qozongan bo'lsa, bugungi maqsad shu tarixiy nufuzni zamonaviy innovatsiyalar, raqamli texnologiyalar va yuksak intellektual salohiyat asosida qayta tiklashdir.

Shu ma'noda, so'nggi o'n yilni, mubolag'asiz, asrlarga tatigulik davr deb atash mumkin. Chunki bu yillar mobaynida jamiyat ruhiyati, davlat va xalq o'rtasidagi munosabatlar,

boshqaruv madaniyati va strategik maqsadlar tubdan yangilandi.

Boy tajriba va ulkan tafakkur

Uchinchi Renessans g'oyasi shunchaki zalvorli shior yoki qisqa muddatli siyosiy dastur emas. U milliy taraqqiyotning chuqur o'ylangan, tarixiy tajriba va zamonaviy global jarayonlar tahliliga tayangan strategik konsepsiyasidir. Bu g'oyaning markazida inson kapitali turadi. Zero, XXI asrda boylik tabiiy resurslar bilan emas, bilim, innovatsiya va intellektual salohiyat bilan o'lchanmoqda.

Prezidentimiz tomonidan ilgari surilgan Uchinchi Renessans tamoyili aynan shu haqiqatni anglashdan kelib chiqqan. Inson kapitaliga sarmoya kiritish ijtimoiy siyosat, davlat xavfsizligi, iqtisodiy barqarorlik va milliy raqobatbardoshlik masalasidir. Maktabgacha ta'lim qamrovining kengayishi, zamonaviy maktablar barpo etilishi, yangi universitetlar va xorijiy oliy ta'lim muassasalari filiallarining ochilishi, ilmiy tadqiqot faoliyatini rag'batlantirishga qaratilgan qarorlar kamida bir necha o'n yillik istiqbolni ko'zlagan strategik tafakkur va yondashuv hosilasidir. Ilm-fan va innovatsiyani iqtisodiyotning harakatlantiruvchi kuchiga aylantirishga qaratilgan sa'y-harakatlar

mamlakatimizni xomashyo yetishtiruvchi davlat modeli doirasidan chiqarib, qo'shilgan qiymati yuqori mahsulotlar ishlab chiqarish bosqichigacha yuksaltirishni nazarda tutadi.

Strategik fikrlashning muhim belgilaridan biri bugungi muammoni hal qilish bilan birga ertangi ehtimoliy xavf-xatarlarni oldindan ko'ra bilishdir. Uchinchi Renessans g'oyasi davlatimiz rahbarining uzoqni ko'ra bilish qobiliyatini yanada keng va yorqin namoyon qildi.

Har qanday keng ko'lami islohotlar, avvalo, siyosiy iroda va qat'iy pozitsiyadan boshlanadi. O'tgan davrda mamlakatimiz hayotining deyarli barcha sohasini qamrab olgan minglab qaror va farmonlar davlatchilik falsafasidagi tub burilishning amaldagi huquqiy ifodasi bo'ldi.

Eng muhim o'zgarish shundaki, islohotlar tashqi shaklni emas, ichki mohiyatini o'zgartirishdan boshlandi. Davlatning roli qayta ta'riflandi: u nazorat qiluvchi va jazolovchi emas, balki xalq manfaatiga xizmat qiluvchi institut sifatida belgilab qo'yildi. “Xalq davlat idoralarga emas, davlat idoralari xalqqa xizmat qilishi kerak” degan tamoyil boshqaruvning bosh mezoniga aylandi. Bu g'oya rahbariyatning siyosiy bayonoti darajasida qolib ketmadi, balki amaliy boshqaruv jarayoniga tatbiq etildi.

Rahbar xodimlarning muammolari joyida o'rganishi, tanqidiy tahlil va shaxsiy mas'uliyat tamoyiliga tayanishi boshqaruv madaniyatida mutlaqo yangi standartni shakllantirdi. Ilgari muammo yashirilar edi, bugun esa uni ochiq tan olish va hal etish ustuvor vazifaga aylandi. Ilgari hisobot rasmiy raqamlar bilan cheklangan bo'lsa, bugun natija inson hayotidagi amaliy o'zgarish bilan o'lchanmoqda.

Iqtisodiy liberallashtirish, tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash, sud-huquq tizimini qayta qurish, ochiqlik va shaffoflikni ta'minlashga qaratilgan bunday izchil chora-tadbirlar butun boshqaruv tafakkurini o'zgartirishga qaratilgan

Eng muhimi, “Davlat faoliyati inson uchun” tamoyili deklarativ shior darajasida qolib ketmadi. U boshqaruv amaliyoti, hisobdorlik va ochiqlik madaniyati orqali namoyon bo'layotir. Jamiyatning siyosiy faolligi ortib, fuqarolik pozitsiyasi mustahkamlanmoqda. Ishonch muhiti esa investitsiyaviy jozibadorlikdan tortib, ijtimoiy barqarorlikka qadar barcha sohaga ijobiy ta'sir ko'rsatadigan omilga aylandi. Chunki ishonch bor joyda hamkorlik bor. Hamkorlik bor joyda esa barqaror taraqqiyot ta'minlanadi.

Konstitutsiyaviy modernizatsiya va huquqiy kafolat

2023-yilda yangi tahrirda qabul qilingan O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi mamlakat taraqqiyotida yangi bosqichni boshlab berdi. Bu hujjat ayrim normalarni emas, davlatning mazmun-mohiyatini ham yangiladi.

Yangi tahrirda ijtimoiy davlat g'oyasi, inson huquq va erkinliklarining ustuvorligi, xususiy mulk daxlsizligi, fuqarolik jamiyati institutlarining roli konstitutsiyaviy darajada mustahkamlandi. Bu esa islohotlarning vaqtinchalik siyosiy jarayonlarni, balki uzoq muddatli strategik yo'nalish ekanini huquqiy jihatdan kafolatlad.

Mohiyatan, yangi tahrirdagi Konstitutsiyani Uchinchi Renessans g'oyasining huquqiy arxitekturasini deydish mumkin. U davlat va jamiyat munosabatlarini yangi tamoyillar asosida belgilab, inson qadriini oliy qadriyat sifatida e'tirof etdi. Bu poydevor barqaror rivojlanish, siyosiy izchillik va iqtisodiy xavfsizlik uchun mustahkam huquqiy zamin yaratdi.

Inson qadri va adolat ustuvorligi

Sud-huquq sohasidagi islohotlar inson qadriini yuksaltirish siyosatining eng hal qiluvchi yo'nalishlaridan biriga aylandi. Bu jarayon qat'iy siyosiy iroda va izchil harakatlar natijasida amalga oshirilmogda.

Birinchidan, sud mustaqilligini ta'minlash davlat siyosatining ustuvor vazifasi etib belgilab qo'yildi. Sudyalarni tanlash va tayinlash tizimi takomillashtirildi, ularning protsessual mustaqilligi va daxlsizligi kuchaytirildi. Sud hokimiyatining alohida va teng huquqli tarmoq sifatidagi maqomi amalda mustahkamlandi.

Ikkinchidan, jazo siyosatining liberallashtirilishi insonparvarlik tamoyiliga asoslangan yangi yondashuvni shakllantirdi. Jinoiy jazolarni yengillashtirish, ayrim qilmishlarni dekriminallashtirish, ozodlikdan mahrum etishga alternativ choralarini qo'llash kabi mexanizmlar joriy etildi. Bular jazolashdan ko'ra, shaxsni qayta tarbiyalash, to'g'ri yo'lga yo'naltirish g'oyasi ustuvorligi adolat tushunchasining mazmunan yangilangandani dalolat.

Uchinchidan, yangi tahrirdagi O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi fuqarolarning konstitutsiyaviy shikoyat qilish huquqini mustahkamlab, konstitutsiyaviy nazorat mexanizmlarini yanada kuchaytirdi. Konstitutsiyaviy sud vakolatlarining kengaytirilishi davlat hokimiyati tarmoqlari

o'rtasidagi muvozanatni mustahkamlashga xizmat qildi. Bularning barchasi huquqiy davlat barpo etish yo'lidagi muhim qadamlardir.

Shu bilan birga, tergov va sud jarayonlarida protsessual kafolatlar kengaytirildi, advokatura institutining roli oshirildi, odil sudlov samaradorligiga qaratilgan tizimli choralar ko'rildi. Eng muhim jihat — inson sha'ni va qadr-qimmatini oliy qadriyat sifatida e'tirof etildi. Sud-huquq tizimi faoliyatida jazolash emas, huquqni himoya qilish, qonun ustuvorligini ta'minlash, adolat o'rnatish maqsadga aylandi.

Davlatimiz rahbarining shaxsiy pozitsiyasi, ochiq muloqotga tayyorligi va tanqidiy tahlilga asoslangan faoliyati samarasida adolat boshqaruvning amaliyotdagi mezon sifatida tasdiq'ini topdi. Qonun ustuvorligi real mazmun kasb etib, islohotlar yangi O'zbekistonda demokratik davlatchilik va adolati jamiyat barpo etishning mustahkam poydevorini yaratdi.

Ijtimoiy davlat g'oyasining amaldagi ifodasi

Yangi O'zbekiston sharoitida ijtimoiy davlat g'oyasi deklarativ prinsipdan amaliy siyosat darajasiga ko'tarildi. Yangi tahrirdagi Konstitutsiyada mustahkamlangan ijtimoiy davlat tamoyili hayotga tatbiq etilmogda. Buning mazmuni oddiy: iqtisodiy o'sish orqali erishilgan samara, avvalo, inson manfaatiga xizmat qilishi kerak.

Islohotlar markazida fuqaro, ayniqsa, ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlamlar turgani inson qadriga yuksak e'tiborning amaldagi yana bir ifodasidir. Kam ta'minlangan oilalarni

qo'llab-quvvatlash tizimi manzilli va shaffof shaklga o'tkazildi. Ijtimoiy nafaqalar, moddiy yordam va xizmatlar yagona mezonlar asosida taqdim etila boshladi. Bu yondashuv ehtiyojni aniqlash, resursni tejash va haqiqiy manzilga yetkazish imkonini berdi.

Uy-joy siyosati ham ijtimoiy davlat g'oyasining muhim yo'nalishiga aylandi. Arzon turar joy dasturlari, ipoteka imkoniyatlari kengayishi, mahallalar infratuzilmasining yangilanishi fuqarolar turmush sifatini yaxshilashga qaratildi. Infratuzilmaga sarmoya kiritib, odamlarning turmush sharoitini yaxshilash orqali ijtimoiy barqarorlik mustahkamlanayotir.

Yana bir muhim jihat, ijtimoiy xizmatlarning raqamlashtirilishi bo'ldi. Elektron platformalar orqali nafaqa, sog'liqni saqlash va ta'lim xizmatlarining ko'rsatilishi byurokratik to'siqlarni yo'qotib, shaffoflikni kuchaytirdi. Davlat xizmatlarining soddalashtirish fuqaroning vaqt va imkoniyatlarini tejashga xizmat qilmoqda.

Ta'lim va sog'liqni saqlash sohasidagi yangilanishlar ijtimoiy davlatning strategik mazmunini ochib beradi. Yangi maktablar va oliy ta'lim muassasalarining ochilishi, tibbiyot muassasalarining modernizatsiya qilinishi, raqamli tibbiy xizmatlarning joriy etilishi inson kapitaliga uzoq muddatli sarmoya sifatida qaralayotganidan dalolat beradi. Chunki farovonlikning eng ishonchli kafolati bilimli, sog'lom jamiyatdir.

Muhimi, ijtimoiy adolat tamoyili davlat siyosatining ustuvor mezoniga aylandi. Fuqarolarning huquq va manfaatlarini himoya qilish, daromadlarini oshirish, yangi ish o'rnlari ochish va ijtimoiy himoya mexanizmlarini takomillashtirish — bularning barchasi tizimli yondashuvlar samarasi.

Boshqaruvning raqamli transformatsiyasi

Davlat boshqaruvidagi eng muhim institutsional yangilanishlardan biri raqamli transformatsiya bo'ldi. Bu jarayonni oddiy texnik modernizatsiya sifatida baholash noto'g'ri, albatta. Chunki gap axborot texnologiyalarini joriy qilish haqida emas, balki davlat va fuqaro o'rtasidagi munosabatlar falsafasini o'zgartirish haqida bormogda.

Raqamlashtirish davlat siyosatining strategik yo'nalishiga aylandi. Asosiy maqsad davlat xizmatlarini maksimal darajada soddalashtirish, inson omili ta'sirini kamaytirish va qaror qabul qilish jarayonini shaffoflashtirishdan iborat.

Bugun davlat xizmatlarining katta qismi elektron platformalar orqali taqdim etilmogda. Ruxsatnoma va litsenziyalarni, ijtimoiy nafaqalar, soliq va bojxona xizmatlari, tadbirkorlik subyektlarini ro'yxatdan o'tkazish kabi jarayonlarning raqamlashtirilishi vaqt va moliyaviy xarajatlarni sezilarli darajada qisqartirish imkonini berdi. Eng muhimi, fuqaro idora eshigi oldida sarson bo'ladigan korruption

tizimdan elektron murojaat va onlayn xizmatlar tizimiga o'tishi ta'minlandi.

Raqamli transformatsiya davlatning ochiqligi va hisobdorligini ham kuchaytirdi. Elektron ma'lumotlar bazalari, onlayn monitoring va raqamli tahlil mexanizmlari qaror qabul qilish sifatini oshirishga xizmat qilmoqda. Bu esa korruptsiyaviy omillar va ma'muriy to'siqlarni qisqartirishda muhim vositaga aylandi. Shaffoflik orqali ishonch mustahkamlandi.

Eng dolzarb jihat — “servis davlat” va “proaktiv boshqaruv” modeli qaror topmoqda. Davlat faqat murojaatlarga javob beruvchi institut emas, balki fuqarolar ehtiyojini oldindan aniqlaydigan, tahlil qiladigan va zarur xizmatni taklif etadigan tizimga aylanmoqda. Masalan, ma'lum ijtimoiy holat yuzaga kelganda yoki fuqaro muayyan huquqqa ega bo'lganda davlat xizmatini avtomatik tarzda taklif etish amaliyoti yo'lga qo'yilmogda. Bu boshqaruv madaniyatidagi sifat o'zgarishidir.

Raqamli texnologiyalar orqali davlat va jamiyat o'rtasidagi muloqot tez, qulay va samarali shaklga ega bo'ldi. Qabul qilinadigan qarorlar loyihasi xalq muhokamasiga qo'yilmogda. Xalq fikri asosida qabul qilingan qarorlar ijtimoiy va iqtisodiy barqarorlikni mustahkamlashga xizmat qilmoqda.

Raqamli transformatsiya yangi O'zbekistonda samarali, ochiq va proaktiv davlat boshqaruvini shakllantirishga qaratilgan strategik yo'nalish bo'lib, aynan shu yondashuv raqobatbardosh iqtisodiyot va zamonaviy boshqaruv tizimining mustahkam poydevorini ta'minlaydi.

Yangi siyosiy yondashuv

Davlatning fuqarolikka oid siyosatidagi islohotlar huquqiy davlat barpo etish yo'lidagi eng ahamiyatli o'zgarishlardan biri bo'ldi. Bu jarayon faqat me'yoriy-huquqiy mexanizmlarni takomillashtirish bilan cheklanmadi, balki insonparvarlik tamoyillariga tayangan yangi siyosiy yondashuvni qaror toptirdi.

1991-2016-yillarda fuqarolikka qabul qilish masalalari cheklangan amaliyot doirasida ko'rib chiqilgani tufayli yigirma besh yilda bir necha yuz shaxs fuqarolikka qabul qilingandi. 2017-yildan keyin Prezidentimizning qat'iy siyosiy irodasi bilan fuqarolik berish tartib-taomillari soddalashtirildi, ortiqcha byurokratik to'siqlar bartaraf etildi, inson taqdiri va uning huquqiy maqomiga nisbatan adolati yondashuv ustuvor ahamiyat kasb etdi. Natijada hozirgacha 100 mingdan ortiq shaxs O'zbekiston fuqaroligiga qabul qilindi.

Bu raqam ortida shunchaki statistik ko'rsatkich emas, balki minglab insonlarning taqdiri, huquqiy aniqlikka erishishi, ijtimoiy integratsiyasi va kelajakka ishonchi mujassam. Fuqarolik shaxsning davlat va jamiyat bilan uzviy bog'liqligini anglatuvchi siyosiy-huquqiy qadriyatdir. Shu ma'noda, fuqarolik siyosatidagi islohotlar inson qadriini kuchaltirish bilan bevosita uyg'unlashdi.

Yuksak ma'naviy mezonlar

Prezidentimizning davlat rahbari va millat yetakchisi sifatidagi faoliyati mamlakatimiz tarixida mutlaqo yangi bosqichni boshlab berganini bugun nafaqat yurtdoshlarimiz, balki xalqaro hamjamiyat ham keng e'tirof etmoqda. O'zbekistonning ochiq va pragmatik siyosati, inson huquqlari, mintaqaviy hamkorlik va iqtisodiy modernizatsiya sohasidagi izchil qadamlari mamlakatimizning xalqaro nufuzini sezilarli darajada oshirdi.

Amalga oshirilayotgan islohotlar chuqur o'ylangan strategik yangilanish dasturining amaliy ifodasi bo'lib, davlat boshqaruvini, iqtisodiyot, sud-huquq tizimi, ijtimoiy soha, raqamli transformatsiya va tashqi siyosat kabi ustuvor yo'nalishlardagi o'zgarishlar o'zaro bog'liq va yaxlit taraqqiyot modelini shakllantirdi.

Bularning barchasi keng qamrovli islohotlarning ayrim yo'nalishlari, xolos. Aslida, so'nggi yillardagi o'zgarishlar ko'lami va mazmuni jihatidan butun bir tarixiy davrga tengdir. Eng muhimi, bu jarayonlar muayyan sohalarini yangilash bilan cheklanmay, jamiyat tafakkurini, davlat va fuqaro o'rtasidagi munosabatlar mazmunini o'zgartirdi.

Shu nuqtayi nazardan qaraganda, bugungi islohotlar kelajak avlodlar taqdiri uchun ham xizmat qiladigan strategik qarorlar ekanini anglash mumkin. Yangi O'zbekiston taraqqiyoti bu siyosiy iroda, xalq ishonchi va inson qadriini oliy mezon sifatida belgilagan davlat siyosatining uzviy uyg'unligi samarasidir.

Bir so'z bilan aytganda, yuksaklikka bo'y cho'zayotgan mamlakatimizdagi islohotlar nafaqat zamonaviy qudratli davlat, balki yuksak insoniy qadriyatlarga tayangan adolati jamiyat barpo etishga qaratilgan va uzoqqa mo'ljallangan tarixiy tanlov.

JADIDLAR VA MILLIY TARBIYA

Vatanni sevish — quruq shior emas. U insonning har bir soʻzi va amallarida namoyon boʻladigan yuksak maʼnaviy xulq-atvordir.

Habib ABDIYEV,
Maktabgacha taʼlim tashkilotlari direktor va mutaxassislari
qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish instituti prorektori

Bola tarbiyasida eng muhim boʻgʻin maktabgacha taʼlimdir. Chunki shaxsning ilk maʼnaviy asoslari aynan 3-6 yoshda shakllanadi. Bolaning dunyoqarashi, axloqiy tushunchalari, oʻzini anglash va jamoada hamkorlik qilish qobiliyati shu davrda yuzaga keladi. Demak, maktabgacha taʼlim faqat maktabga tayyorlov emas, balki milliy va maʼnaviy poydevor yaratishning dastlabki bosqichidir.

Davlatimiz rahbarining joriy yil 5-fevraldagi “Maktabgacha taʼlim va tarbiya tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari toʻgʻrisida”gi farmoni hamda Vazirlar Mahkamasining shu yil 28-yanvardagi “Uzluksiz taʼlim tizimida yoshlarni milliy qadriyatlarga sadoqat va vatanparvarlik ruhida tarbiyalash samaradorligini oshirish dasturini tasdiqlash toʻgʻrisida”gi qarorida taʼlim siyosatining strategik yoʻnalishlari, “Milliy tarbiya modeli”ni yaratish va uni taʼlim tizimining barcha boʻgʻinlarida izchil joriy etish belgilab berilgan.

Bir yillik maktabga tayyorlov guruhlari umumiy oʻrta taʼlimning dastlabki pogʻonasi sifatida joriy etish taʼlimda uzluksizlikni taʼminlashga qaratilgan bilan muhimdir. Mazkur

singdiriladi, tarbiya jarayoni esa ibratli voqealar bilan boyitiladi. Shu yoʻl bilan milliy gʻurur tushunchasi aggressivlikdan xoli, maʼnaviy yuksalish tarzida namoyon boʻladi. Masalan, Germaniya maktabgacha taʼlimida eʼtiborga molik “Kichik fuqaro” demokratik tarbiya modeli amal qiladi. Unda bolaga tarbiya obyekti emas, balki faol ishtirokchisi sifatida qaraladi. Bogʻchalarda “Bolalar kengashi” tashkil etilib, oddiy va sodda qarorlar bolalar ishtirokida qabul qilinadi. Shu tariqa ular masʼuliyat va qadriyatlarga hurmat shakllanadi, oʻz-oʻzini anglash jarayoni tezlashadi.

Yurtimizda ham jadid maʼrifatparvarlar hayot yoʻli va gʻoyalari maktabgacha taʼlim jarayoniga innovatsion yondashuvlar asosida integratsiya qilish imkoniyatlari

ular oʻz fikrini ifoda etishni, boshqalarni eshitishni oʻrganadi.

“Mening fikrim muhim” burchagi esa bolaga “sening oʻz ovozing bor” degan qatʼiy ishonch beradi. Shunda u rasm chizadimi, belgi qoʻyadimi, baribir uning qarashi, aytgan fikrlari eʼtiborsiz qolmaydi. “Adolat qutichasi” esa nizolarni pardalamay, ochiq muhokama qilish madaniyatini mustahkamlaydi. Bu bilan bola adolat, kelishuv va oʻzaro hurmat tushunchalarini tabiiy ravishda oʻzlashtiradi. Bunday yondashuvlar maktabgacha taʼlimni oddiy parvarishlash tizimidan bola shaxsini tarbiyalovchi maʼnaviy-maʼrifiy muhitga aylantiradi. Bola fikri oʻsib, dunyoqarashi tobora kengayib boradi.

Milliy tarbiya modeli haqida soʻz yuritilar ekan, uning nazariy asoslarini amaliyot bilan bogʻlash masalasi dolzarb ahamiyat kasb etadi. Bu jarayonda oʻquv-metodik taʼminot, tarbiyachilar malakasi va taʼlim muhitining mazmunan boyligi hal qiluvchi omil hisoblanadi.

Vatanni sevish — quruq shior emas. U insonning har bir soʻzi va amallarida namoyon boʻladigan yuksak maʼnaviy xulq-atvordir. Bola tabiatni asrash orqali vatanni anglasin, kattalarga hurmat orqali milliy madaniyatni his qilsin, yaxshi oʻqish orqali yurtga foyda keltirish mumkinligini teran tushunsin. Ana shunda vatanparvarlik tuygʻusi tabiiy holda yuzaga chiqadi.

Bugungi global axborot muhitida milliy qadriyatlar yoshlikdan singdirilmasa, bola ongida maʼnaviy boʻshliq yuzaga kelishi mumkin. Demak, axborot tezligi, global taʼsirlar va mafkuraviy raqobat kuchaygan zamonda bolaning maʼnaviy immunitetini har qachongidan erta shakllantirish

bosqichda bola maktab muhitiga moslashib, masʼuliyat, intizom va ijtimoiy faollik xislatlariga ega boʻlib boradi. Muhimi, unda milliy oʻzlikka oid ilk tushunchalar paydo boʻladi.

Bu borada jadid maʼrifatparvarlari tomonidan ilgari surilgan gʻoyalar, amalga oshirilgan islohotlar hamon dolzarbligini yoʻqotgani yoʻq. Ular taʼlim millat taraqqiyotining asosiy omili ekanini anglagan holda yangi usul maktablari ochib, bolalarga zamonaviy ilm-fan bilan birga milliy taʼlim va milliy ruhni ham singdirishga qatʼiy harakat qildi.

Abdulla Avloniyning fikricha, axloq, zehn va jismoniy kamolot uygʻun rivojlanishi uchun “tarbiyani tugʻilgan kundan boshlamogʻ lozim”. Bugun milliy tarbiya modeli aynan shu tamoyilga suyanadi. Shunda bola bilimli boʻlish bilan birga yuksak tarbiya egasi va maʼnaviyatli shaxs sifatida kamol topadi.

Maktab — millat taqdirini belgilaydigan muqaddas maskan, tafakkur bogʻchasi. Millatni yuksaltiradigan yagona yoʻl esa bilim va maʼrifatdir. Shu bois, bolaning fikrlash qobiliyatini erta rivojlantirish, mustaqil fikrlash va xulosa chiqarishga oʻrgatish jadid bobolarimiz astoydil orzu qilgan ustuvor vazifa boʻlgan. Mazkur gʻoyalar maktabgacha taʼlim mazmunini boyitishda hal qiluvchi metodologik asos sifatida eʼtirof etilmoqda.

Bola dunyoni, avvalo, oʻyin orqali koʻradi. Shu jihatdan maktabgacha taʼlim jarayonida turfa mavzudagi oʻyinlar, savol-javob mashgʻulotlari, ijodiy topshiriqlar va guruh muhokamalaridan samarali foydalanish katta ahamiyatga ega. Bu usullar bolada nafaqat bilim olish, balki fikrlash, mulohaza yuritish va oʻz nuqtayi nazarini erkin ifoda etish koʻnikmasini ham tarbiyalaydi.

Jahon tajribasi koʻrsatmoqdaki, maktabgacha taʼlimda bolalarga vatanparvarlik va milliy gʻurur gʻoyalari jasorat va ezigulik timsollari orqali

USHBU MAQOLANI
QORAQALPOQ TILIDA
HAM OʻQISH UCHUN
QR-KODNI SKANER
QILING!

yeterli darajada keng. Masalan, “Maʼrifat qahramoni” yoki “Tafakkur bogʻchasi” kabi demokratik tarbiya modellari tatbiq etish bolalar qalbida milliy gʻurur va ongli fuqarolik burchini yanada kuchaytirishga xizmat qiladi. Shuningdek, taʼlim jarayonida “Kichik kengash” kabi haftalik muhokamalarini yoʻlga qoʻyish bolalarni erkin fikrlash va muloqotga chorlaydi. 10-15 daqiqalik samimiy suhbatlar tufayli

kechiktirib boʻlmaydigan zaruraddir. Bu immunitet esa taqiy va cheklovlarisiz, mustahkam milliy asosga tayangan holda yuzjudga keladi. Jadidlar merosi ana shunday asoslardan boʻla oladi. Shu bois, jadidlar merosi asosida multfilmalar, audioertaklar, interaktiv oʻyinlar va elektron resurslar yaratish juda foydali boʻladi. Bularning barchasi toʻgʻri yoʻnaltirilsa, bola tez qabul qiladi.

Taʼlim-tarbiya uygʻunlikda olib borilishi uchun oila va maktab hamkorligi eng muhim unsurlardan biri sanaladi. Ota-ona va tarbiyachi yagona maqsad yoʻlida harakat qilsa, kutilgan natijaga erishiladi. Shuning uchun maktabgacha taʼlim tashkilotlarida ham ota-onalar bilan maʼnaviy-maʼrifiy uchrashuvlar, ochiq mashgʻulotlar va qoʻshma tadbirlarni yoʻlga qoʻyish maqsadga muvofiq.

Bolalar tarbiyasida tarbiyachi shaxsi va kasbiy mahorati hal qiluvchi oʻrin tutadi. Uning nutqi, kiyinishi, muomalasi va odobi bolalar uchun oʻziga xos bebaho saboq va yashirin darslikdir. Agar tarbiyachi milliy qadriyatlarga chuqur hurmat bilan munosabatda boʻlsa, bola ham shu ruhda tarbiyalanadi.

Agar bolaning murgʻak qalbida ilimga muhabbat, yurtga sadoqat va faol hayotiy tushuncha shakllansa, u ertaga mamlakat taraqqiyotiga hissa qoʻshadigan masʼuliyatli shaxs boʻlib voyaga yetishi shubhasiz. Shu nuqtayi nazardan qaraganda, bugungi maktabgacha taʼlim tashkiloti ham bola qalbida ilk fuqarolik hissini uygʻotuvchi muhitga aylanishi zarur. Zero, bola “men shu yurtning farzandim” degan sodda, ammo teran maʼnoga ega tuygʻuning ilk nishonalarni his etsin.

Abdurauf Fitrat tafakkurni rivojlantirish millat taraqqiyotining bosh omili deb bildi, bolani tayyor qolipga solishni emas, balki uning qalbi va ongida mustaqil fikr uchqunini yoqishga intildi. Chunki erkin fikrlaydigan avlodgina yangi jamiyatni bunyod eta oladi. Shu bois, maktabgacha taʼlim ana shu gʻoyalar asosida tashkil etilsa, tarbiya jarayoni oddiy koʻnikmalarni singdirish bilan cheklanib qolmay, bola shaxsining ichki salohiyatini keng ochadigan, uni mustaqil va ongli fikrlash sari yetaklaydigan qudratli kuchga aylanadi.

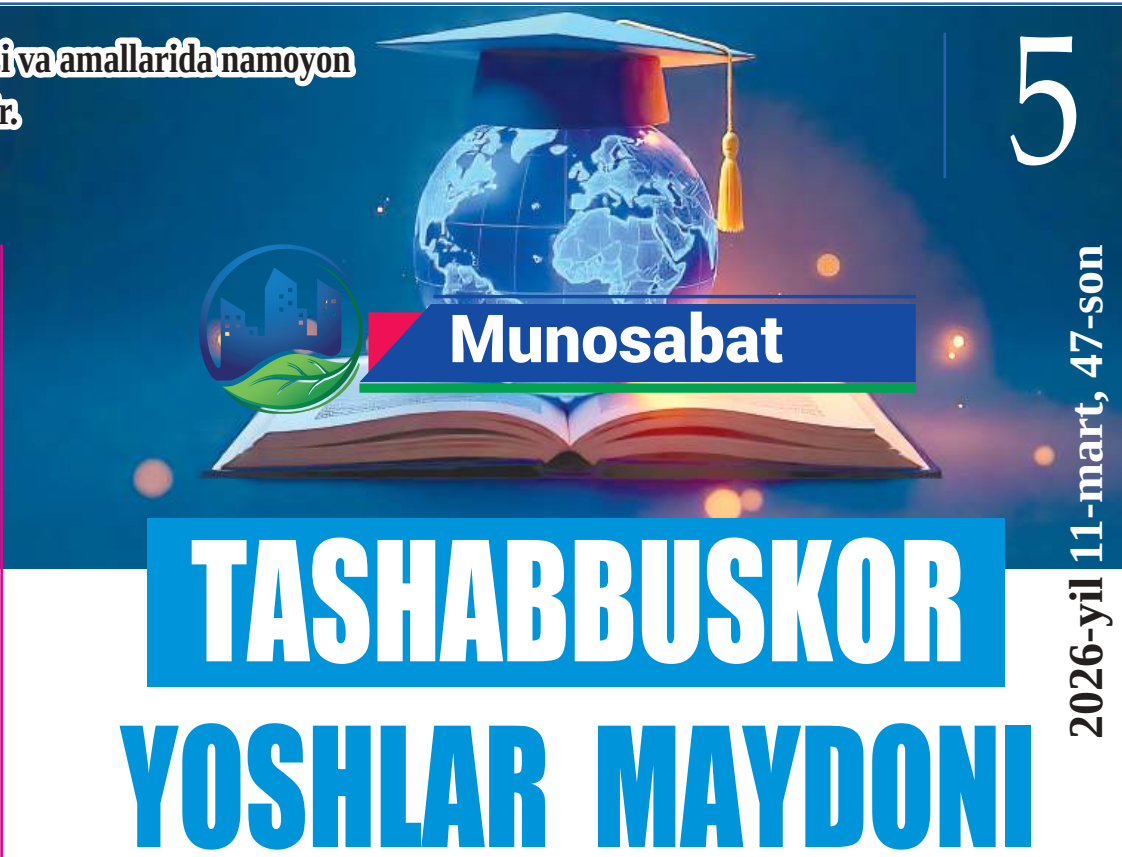
Mahmudxoʻja Behbudiy nazarida taʼlim millatni jahon taraqqiyoti bilan hamnafas etadigan, uning taqdirini belgilaydigan strategik omil edi. Uning qarashlaridan anglashiladiki, milliy tarbiya zamonaviylikdan chetda qolmasligi, aksincha, anʼana va yangilanish uygʻunligida kamol topishi darkor. Bolalar qalbida milliy qoʻshiqlar sadosi bilan birga, zamonaviy axborot texnologiyalaridan ongli foydalanish madaniyati ham shakllansagina kelajak avlod ham raqobatbardosh, ham yuksak maʼnaviyatli inson boʻlib voyaga yetadi.

Maktabgacha taʼlim haqidagi har bir mulohaza, fikr va taklif bu — millat kelajagi haqidagi gʻamxoʻrlilik. Chunki bogʻchada aytilgan har bir soʻz, oʻtkazilgan har bir mashgʻulot, berilgan har bir ibrat bola qalbida iz qoldiradi. U shu izlar asosida oʻzini anglaydi, oʻz yoʻlini taylaydi, oʻz yurtiga munosabatini shakllantiradi.

Jadidlar uchun maktab kelajak ustaxonasi edi. Bugun maktabgacha taʼlim tashkilotlari ana shu ustaxonaning ilk pogʻonasiga aylanishi kerak. Yuksak binolar mustahkam poydevorsiz barpo etilmaganidek, maʼnaviy barkamol jamiyat ham yuksak bilimsiz rivoj topmaydi.

Oʻzbekiston Qahramoni, ustoz Ibrohim Gʻafurovning quyidagi ibratli fikrlari milliy tarbiya uchun juda dolzarb: “Eng yaxshi milliy tarbiya bu — umuminsoniy tarbiya hamdir. Mustaqil Oʻzbekistonda milliy tarbiyaning ana shunday yoʻli asos qilib olinmoqda. Bizda milliy tarbiyaning juda moʻtabar tajriba maktablari mavjud. Bu maktablarda tinimsiz oʻrganmoq va tinimsiz oʻqimoq lozimdir”.

Agar biz bugun maktabgacha taʼlimda jadidlar merosini mazmunan va ruhan tatbiq etsak, ertaga jamiyatda maʼnaviy boʻshliq emas, balki maʼrifatli va masʼuliyatli avlod voyaga yetadi. Milliy tarbiya modeli qogʻozda qolib ketmay, yosh avlod qalbida yashay boshlasa, ana oʻshanda islohotlar samarasi yaqqol koʻrinadi. Shuning uchun ham maktabgacha taʼlim — oddiy bosqich emas. U millat kelajagi boshlanadigan nuqtadir. Bu nuqtadagi har bir ish yorqin kelajak sari tashlangan mustahkam va dadil qadamdir.

5

2026-yil 11-mart, 47-son

Prezidentimizning yoshlar bilan navbatdagi ochiq muloqotida bildirilgan fikr va tashabbuslar, ayniqsa, taʼlim sifati, innovatsiya, raqamli texnologiyalar, tadbirkorlik va vatanparvarlik ruhini yuksaltirish borasidagi vazifalar biz, oliy taʼlim muassasalari jamoasi uchun dasturilamal boʻlib xizmat qiladi.

Sherzod NEʼMATOV,
Qarshi davlat texnika universiteti rektori

Astoydil harakat qilgan odam, albatta, koʻzlagan manziliga yetadi. Yoshlar bilan uchrashuv natijalarimizni sarhisob qilish va yangi reja-maqsadlarni belgilab olishimizga asos boʻldi.

Mamlakatimizning yoshlarga oid siyosati, ertani oʻylab koʻrilayotgan izchil chora-tadbirlar bugun samarasini bermogda. Yoshlarimiz koʻrsatilgan gʻamxoʻrlilik, imkoniyat va imtiyozlardan ruhlanib, oʻziga ishonchi ortyapti. Bugun yangilikka intiluvchan, bilimli, tashabbuskor yoshlarning yangi avlodi maydonga chiqqan. Shunga mos ravishda universitetimizda ham keng koʻlamli ishlar amalga oshirilyapti. Xususan, “Kelajakka qadam” dasturi orqali 166 talabaning tadbirkorlik faoliyatini qoʻllab-quvvatlash maqsadida banklardan 6 milliard 405 million soʻm miqdorida kredit

ajratildi. Bank imtiyozlari tadbirkorlikka qiziqadigan yoshlarning oʻz biznesini yoʻlga qoʻyishi yoki oilaviy tadbirkorlikni rivojlantirishda asosiy koʻmakchiga aylandi.

Talabalarimiz muntazam ravishda “Mirzo Ulugʻbek vorislari” va boshqa tanlovlarda gʻoliblar safidan oʻrin egallab kelmogda. Joriy oʻquv yilining oʻzida 13 talabamiz Oʻzbekiston Prezidenti va boshqa nomdar stipendiyalar sohibi boʻldi.

Xalqaro hamkorlik borasida ham ishlarimiz koʻlami kengaymogda. Hozir 2 ta qoʻshma taʼlim dasturi boʻyicha faoliyat yuritaymiz. 350 talabamiz “Ishla va sayohat qil (Work and travel)” dasturi asosida Germaniya va Bolgariyada pul toʻlanadigan amaliyot jarayonlarida ishtirok etish uchun hujjat topshirgan. Ayni paytda 1000 dan ortiq talaba nemis tili kurslarida til oʻrganmogda. Shuningdek, 15 talaba grantlar asosida Yevropa Ittifoqining nufuzli universitetlariga stajirovka oʻtash, qisqa va uzoq muddatli taʼlim dasturlari asosida tahsil olish uchun yuboriladi.

2025/2026 oʻquv yilida universitetni 5408 bitiruvchi tamomlaydi. Ularning barchasini ish bilan taʼminlash chorasi koʻrilmogda. Universitetimizga birlashtirilgan 10 dan ortiq korxona va tashkilot bilan hamkorlikda dual taʼlim yoʻlga qoʻyilmogda. Talabalarni yangi bilim va hunarlarga oʻrgatish maqsadida Sunʼiy intellekt, Bioenergetika, Kimyoviy texnologiya ilmiy-tadqiqot laboratoriyalari hamda “Energo Control Lab” energiya audit markazi, Seysmologiya va qurilish ilmiy-tadqiqot institutini tashkil etishni maqsad qilganmiz.

Muhandis talabalarimiz xorijda oson ish topishi uchun, avvalo, ularga zamonga mos taʼlim berish, shuningdek, asosiy taʼlim yoʻnalishlarini xalqaro akkreditatsiyadan oʻtkazish lozim. Bugungi kungacha universitetimizning 3 ta magistratura mutaxassisligi va 2 ta bakalavriat taʼlim yoʻnalishi Germaniyaning ASIIN

xalqaro akkreditatsiya tashkilotida roʻyxatdan oʻtkazildi. Bu nima beradi?

Ertaga talabaga diplomga qoʻshib, xalqaro akkreditatsiya sertifikatini ham beramiz. Demak, bitiruvchining qoʻlida universitet diplomi, muhandislikka oid xalqaro sertifikat, til bilish boʻyicha yana bir sertifikati boʻlsa, u ishsiz qolmaydi. Nafaqat Oʻzbekistonda, balki chet elda ham oʻziga munosib, serdaromad ishini oson topa oladi.

Bugungi kunda har bir universitet faoliyatini baholashda talabalar bandligini taʼminlashdagi koʻrsatkichiga alohida eʼtibor qaratiladi. Bu — katta masʼuliyat. Sababi, oliygohni tamomlayotgan talaba nafaqat bilimli mutaxassis, balki hunarli boʻlishi ham lozim. Ana shunda uning ertaga ishi boʻlishi oson kechadi. Bilimi, hunari bormi, ishsiz qolmaydi.

Universitetimizning qurilish va arxitektura taʼlim yoʻnalishida tahsil oladigan talabalaridan 776 nafari viloyatdagi 99 ta mahallaning bosh rejasini ishlab chiqishga jalb etildi. Ularning amaliy mashgʻulotlari ham ana shu hududlarda tashkil qilinmogda. Bu bilan mahorati yuksalib, tajribasi ortadi. Yangi gʻoyalar, loyihalar uchun zamin yaratiladi.

Kitobxonlikni kuchaytirish maqsadida universitetimizda “Bir oyda bir kitob”, “Asardan iqtibos” kabi tanlovlar yoʻlga qoʻyildi. Professor-oʻqituvchilarimiz tomonidan mahallalardagi yoshlarga kitoblar sovgʻa qilindi. Maʼnaviyat hamisha ustuvor masala hisoblanadi, chunki mutaxassisning bilimi, hunari, diplomi boʻlsa-yu, maʼnaviyati boʻlmasa, u yetuk kadr emas. Insonning, birinchi navbatda, maʼnaviyati shakllangan boʻlishi lozim. Yuqorida taʼkidlaganimizdek, badiiy asarlar bilan bogʻliq tanlovlar talabalarimizni kitobga oshno qildi.

Prezidentimizning yoshlar bilan muloqotida talabalarning sport sohasidagi iqtidorini aniqlash, ularni xalqaro musobaqalarga tayyorlash, malakali

Atoqli o'zbek shoirasi va jamoat arbobi Zulfiya Isroilova nomi bilan atalgan davlat mukofoti yillar davomida fan, ta'lim, adabiyot, madaniyat, san'at, sport, jamoatchilik faoliyati va axborot texnologiyalari kabi qator yo'nalishlarda 14 yoshdan 30 yoshgacha bo'lgan yuzlab iqtidorli va tashabbuskor qizlarni kashf etib, yutuqlarini keng jamoatchilikka tanitishda muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Ilgari har bir hududdan bir nafardan, jami 14 iqtidorli xotin-qiz ushbu mukofot bilan taqdirlangan bo'lsa, 2018-yildan boshlab har bir hududdan ikki nafardan, jami 28 xotin-qizni taqdirlash amaliyoti joriy etildi. Shu bilan birga, mukofotga talabgorlar uchun yosh chegarasi 30 yoshgacha uzaytirildi.

2024-yilda mukofotni taqdim etish tizimi yanada takomillashtirildi. Prezidentimizning 2024-yil 7-fevraldagi farmoniga muvofiq, xotin-qizlar o'rntasida raqamli ko'nikmalarni rivojlantirish, axborot texnologiyalari sohasidagi faolligini oshirish va AT sohadagi yutuqlarini rag'batlantirish maqsadida

axborot texnologiyalari alohida, sakkizinchi yo'nalish sifatida kiritildi.

Ta'sis etilganidan buyon 500 dan ziyod iqtidorli qiz ushbu davlat mukofotiga sazovor bo'lgan. Bu yurtimizda iste'dodli, bilimli, tashabbuskor va faol qizlar soni yil sayin ortib borayotganining yorqin dalilidir.

Joriy yil 6-mart kuni xotin-qizlar bayrami munosabati bilan o'tkazilgan tantanali tadbirda davlatimiz rahbari 28 nafar iqtidorli xotin-qizni Zulfiya nomidagi davlat mukofoti bilan taqdirldi. Davlat rahbari qo'lidan ushbu nufuzli mukofotni qabul qilib olgan xotin-qizlarning qalbidan kechgan his-tuyg'ulari haqida bilish maqsadida ular bilan davra suhbatii uyushtirdik.

Saodatga eltuvchi ilm

Latofat AMIROVA, erkin ijodkor, shoira

Hayot sinov va qiyinchiliklari bilan totli. Sinovlar bizni o'stirib, yuksak marralarga yetaklashi esa haqiqat ekan. Qashqadaryo viloyati Koson tumanidagi chekka bir qishloqda ulg'aydim. Maktabda o'qib yurgan kezarimdan adabiyotga ixlosim baland edi. Kollejda o'qigan yillarimda Ozod Sharafiddinovning "Dovondagi o'ylar" asari meni adabiyotga butkul oshufta qildi.

Orzum poytaxtda o'qish edi, ammo oilaviy sharoit sabab niyatim amalga oshmadi. Bu orada turmushga chiqdim. Biroq kitob mutolaasidan hech qachon voz kechmadim. Ro'zg'or tashvishlari, kelinlik vazifalari, keyinchalik farzand tarbiyasi bilan band bo'lsam-da, tunlarimni dars qilish va o'z ustimda ishlashga bag'ishladim.

Aytmoqchimanki, kitob va ilm insonni doimo yaxshilik va ezigulikka boshlaydi. Buni Prezidentimiz tomonidan menga bildirilgan ulkan ishonchda yana bir bor angladim. Men nafaqat davlat mukofotini oldim, balki o'sha baxtli kunda uyli ham bo'ldim. Eng muhimi, hammasini uddalay olishimga bo'lgan ishonchim yanada mustahkamlandi.

Shu munosabat bilan bayram tantanasida, o'sha baxtiyor lahzada davlatimiz rahbariga aytga olmagam so'zlarimni "Yangi O'zbekiston" gazetasi sahifalari orqali yetkazmoqchiman:

"Prezidentim, sizga cheksiz rahmat. Siz hayotimni nur va quvonchga to'ldirdingiz. Yanada kuchliroq bo'lib yashashim uchun rag'bat va ishonch berdingiz. Men bu mukofotni olishimga, ochig'i, aslo ishonmagan edim. Mukofot bilan birga uy sovg'a qilganingiz titrab turgan yuragimga malham bo'ldi. Kuni kecha ikki xonali uy kalitini qo'limga topshirishganida, mehnatim va ijodim bekorga emasligini yana bir bor angladim. Siz men va oilam uchun go'zal hayot eishigini yanada keng ochib berdingiz. Aziz boshingiz hamisha omon bo'lsin!".

Hayot sinovlarini mehnat, o'qish va izlanish bilan yengishga harakat qilayman. Chunki oilamga tirgak, farzandlarimga suvanch bo'lishim shart, bu insoniy burchim. Bo'sh vaqtimda, asosan, tunlari kitob o'qib, ijod qilaman. Hayotimda qanday qiyin sharoit va mashaqqat bo'lmasin, baribir o'qiyman. Chunki faqat ilim insonni qutqaradi, yorug'likka, farovon va saodatli hayotga boshlaydi.

To'g'ri, ko'p qarshiliklar bo'ldi, lekin maqsadimdan qaytmadim. Yig'lab-yig'lab dars qilib uxlab qolgan tunlarim ko'p bo'lgan. Ammo bu mehnatlarim zoye ketmadi, bugun yuzim yorug'.

"Kitob o'qib kim ham bo'larding" deganlar esa mulzam...

Bu ishtiyoq katta marralar sari yo'l ochadi

Dilafro'zxon SOBIROVA, Farg'ona shahridagi Prezident maktabining 11-sinf o'quvchisi

Joriy yilning 6-mart sanasi eng omadli va quvonchli kunlarimdan biri bo'lib qoldi. Ko'ksaroq qarorgohda bo'lib o'tgan taqdirlash jarayonida davlatimiz rahbari qo'lidan Zulfiya nomidagi davlat mukofotini qabul qilib oldim.

Ushbu uchrashuv, u yerda aytilgan samimiy so'zlar va e'tiroflar barcha qizlar qatori mening ham qalbimda o'chmas iz qoldirdi. Hali-hamon ko'z oldimd: ismim yangragani, sahna tomon sekin qadam tashlab borayotganim, ammo ich-ichimdan shoshilib, hayajondan yuragim tez urgani ... bu holat hech yodimdan chiqmasa kerak.

O'sha kuni zalda onam ham o'tirgan edi. Rostini aytsam, hayajondan uning yuziga qarashga jur'at qilolmadim. Ammo meni dunyoga keltirgan, tarbiyalab voyaga yetkazgan va hammadan ko'p yaxshi ko'radigan volidamni bir oz bo'lsa-da quvontira olganim uchun o'sha kez o'zimni juda baxtli his qildim. Albatta, bu mukofotgacha bo'lgan yo'limda ko'plab insonlarning hissasi bor.

Prezidentimiz mukofotni taqib, biz, yoshlarning yutuqlarimizdan mamnunligini aytdi. Men benihoya xursand bo'ldim. Rahmat aytib, joyimga qaytayotganimda Prezidentimiz auditoriyaga qarab: "Garvardlik qizim bu", deya ta'kidladi. O'sha lahzada ko'nglimda shunday ajoyib hislar jo'sh urdiki, ularni so'z bilan ifoda etish qiyin. Bu faqat quvonch emas, ishonch, mas'uliyat va tuganmas ilhom edi.

Davlatimizning men kabi oddiy bir qizga ko'rsatgan bunday e'tibori va e'tirofi yuragimda ilgari hech his qilmagan quvonch, zavq-shavqni uyg'otdi. Ishonamanki, bu ishtiyoq kelgusi faoliyatimda yanada katta marralarni zabt etishimga katta turtki bo'ladi.

Indira SATNIYAZOVA, Qoraqalpog' davlat universitetining 3-bosqich talabasi

Hayotning go'zal va unutilmas lahzasi

Nodira IBRAGIMOVA, Toshkent shahridagi "Shkola 21" nodavlat ta'lim muassasasi loyiha rahbari

Surxondaryo viloyatining Sariosiyo tumanidagi chekka bir qishloqda tug'ilganimga qaramay, yurtimizda yaratilayotgan cheksiz imkoniyatlar tufayli dunyoning eng nufuzli universitetlarida tahsil olish imkoniga ega bo'ldim. Qariyb o'n yildan buyon axborot texnologiyalari sohasida ilmiy ishlar olib boryapman. Bugungi kunda besh tilda erkin mulotiq qila olaman.

Hozir Yangi O'zbekiston universiteti magistraturasida tahsil olayman. Men o'qiyotgan yo'nalish Germaniya bilan hamkorlikda yo'lga qo'yilgan bo'lib, darslar yuqori malakali professorlar tomonidan o'tiladi. Eng muhimi, mamlakatimizda ayollar ta'limini qo'llab-quvvatlashga qaratilgan e'tibor tufayli kontrakt to'lovim to'liq davlat tomonidan qoplanmoqda.

Bugungi kungacha AQSH, Malayziya, Marokash, Janubiy Koreya, Kamerun hamda bir qator Yevropa va MDH mamlakatlarida tajriba o'ttirib, xalqaro texnologik loyihalarda ishtirok etdim. Bir necha bor Google va Amazon kompaniyalaridan ishlash taklifini oldim. Polshada o'tkazilgan yirik axborot texnologiyalari sammitida O'zbekistondan ishtirok etgan ilk qiz sifatida qatnashib, 10 ming kishilik auditoriya oldida yurtimizdagi jadal islohotlar va imkoniyatlar haqida nutq so'zlash nasib etdi.

Shifokorlar oilasida ulg'ayganim bois, sog'liqni saqlash sohasiga qiziqishim tibbiyotni sun'iy intellekt bilan bog'lashga undadi. Chikagoning nufuzli kompaniyasida AQSH bo'ylab yuzdan ortiq shifoxona

ma'lumotlarini tahlil qilish bo'yicha tajriba o'ttirdim.

Hozir Kamerunning Yaunde shahrida biologlar jamoasi bilan birgalikda bezgak va tif kasalliklarini sun'iy intellekt orqali mikroskopi qon tahlillari asosida aniqlashga qaratilgan loyihada ishtirok etmoqdaman. Bu loyihada faoliyat yuritayotgan ilk o'zbek qizlaridan biri ekanim men uchun katta sharaf.

Izlanishlarimning barchasi yurtimizda xotin-qizlarga qaratilayotgan yuksak e'tibor va yaratilayotgan imkoniyatlarning amaliy natijasidir. Kelajakdagi asosiy maqsadim sun'iy intellekt va tibbiyotni uyg'unlashtirgan holda erta diagnostika modellari ishlab chiqish va ilmiy tadqiqotlar qilishdir. Buning uchun bilimimni dunyoning yetakchi universitetlarida yanada boyitib, ularni yurtimiz bilan hamkorlikka jalb qilishni rejalashtirganman.

Zulfiya nomidagi davlat mukofotini davlatimiz rahbari qo'lidan qabul qilib olganim men uchun katta faxr va sharafrdi. Prezidentimizning samimiy so'zlari kelajakdagi maqsadlarimga uchqur qanot bag'ishlab, ongimga ruhiy kuch, hayotimga go'zal va unutilmas sahifa qo'shdi.

Joriy yil 9-mart kuni davlatimiz rahbarining topshirig'iga asosan Latofat Amirovaga Samarqand shahrining Qorasuv massivida barcha sharoitlarga ega, mebellar bilan jihozlangan ikki xonali uy topshirildi.

Aniq maqsadga hech narsa to'siq bo'la olmaydi

Vazira FAYZULLAYEVA, Buxoro davlat tibbiyot institutining 1-bosqich magistranti

Bolaligimda buvim o'zi ishlaydigan shifoxonaga olib borsa, ishlarni kuzatib turishni yoqtirardim. Shifokor buvimning o'g'itlari, tavsiyalari va oq xalatiga bo'lgan sadoqati meni shu sohaga yetaklagan. Buvim nafaqaga chiqqanida ham ota-onalar betob bo'lib qolgan farzandlarini uyimizga olib kelardi. Ko'zlari to'la umid bilan kelgan bu insonlar minnatdorlik hissi bilan uyimizdan chiqib ketayotganini ko'rib, buvimning kasbi naqadar e'zozli ekanini anglaganman.

Shuningdek, "Surunkali piyelonefrit bilan kasallangan bolalarda o'tkir o'tining otorinolaringologik holatini baholash" dasturiy ta'minoti uchun ham patentga ega bo'ldim. Bundan tashqari, AQSH, Rossiya, Germaniya, Sloveniya, Qozog'istonda o'tkazilgan xalqaro anjumanlarda o'z ma'ruza va maqolalarim bilan ishtirok etganman. Bir qancha ilmiy maqolalarim yurtimiz ilmiy jurnallarida, shuningdek, "Scopus" ilmiy-texnik ma'lumotlar bazasida indekslangan xalqaro ilmiy-elektron jurnalda chop etilgan.

Farzandli bo'lgan kezarimda turmush tashvishlari va bola parvarishi bilan birgalikda mustaqil ravishda ingliz tilini o'zlashtirib, imtihon topshirdim va o'zim istagan natija — IELTSda 7,5 ball olishga erishdim. Yoshlar uchun 10 ta moduldan iborat zamonaviy trening dasturini ishlab chiqdim. Hozir uni ta'lim tizimiga integratsiya qilish bo'yicha tavsiyanoma tayyorlayapman.

Hayotdagi shiorim — "Maqsadlarga erishish uchun hech narsa to'siq bo'la olmaydi". Buni o'z amaliyotimda ham isbotladim.